

# 15 องค์กรสิทธิร่อนนายภข ปล่อนตัวนักโทษคดีลหุ โทษ-ผู้ป่วย เพื่อดการแพรเชื้อโควิด-19

written by กองบรรณาธิการ | เมษายน 16, 2020



ขอนแก่น – สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสช.) ร่วมกับองค์กรด้านสิทธิฯ ออกจดหมายเปิดผนึกลงวันที่ 15 เมษายน ถึงนายกรัฐมนตรี เรียกร้องให้ปล่อยตัวผู้ต้องขังเพื่อความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเน้นคดีลหุโทษ คนแก่ ผู้ป่วย และหญิงมีครรภ์

จดหมายเปิดผนึกมีใจความสำคัญว่า การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มีความร้ายแรงจนทำให้รัฐบาลประกาศใช้ พ.ร.ก.ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และห้ามคนออกจากบ้าน รวมทั้งงดการรวมกลุ่มของคนจำนวนมากและให้ประชาชนเว้นระยะห่างทางสังคมเพื่อลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ แต่มาตรการดังกล่าวไม่สามารถใช้ได้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ

“ตอนนี้มีผู้ต้องขังทั่วประเทศ 377,769 คน เกินความจุของเรือนจำกว่า 123,000 คน เป็นสภาวะล้นคุก กระทั่งกรมราชทัณฑ์ได้ออกมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในเรือนจำต่างๆ ได้แก่ การงดเว้นการเยี่ยม การงดเว้นการนำผู้ต้องขังออกไปทำงานนอกเรือนจำ เป็นต้น” จดหมายเปิดผนึกระบุ

จดหมายของสมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชนจึงเรียกร้องให้ปล่อยตัวผู้ต้องขังในภาวะฉุกเฉินเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยให้ปล่อยตัวผู้ต้องขังบางกลุ่มที่

สมควรตามข้อเสนอของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) ที่ให้ปล่อยตัวผู้ต้องขังบางกลุ่มที่สมควรอยู่ในเรือนจำน้อยที่สุด โดยพิจารณาจากลักษณะความผิด



# สมาคมนิติสิทธิเสรีภาพของประชาชน

109 ซอยสิทธิชน ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 โทร. 0-2275-4231-2 แฟกซ์ 0-2275-4230  
109 SOI SITTICHON, SUTTHISARNWINITCHAI RD., HUAYKWANG, BANGKOK 10310 THAILAND TEL. (662) 275-4231-2 FAX: (662) 275-4230

■■■■ UNION FOR CIVIL LIBERTY ■■■■

ที่ สสส. 012/2563

วันที่ 15 เมษายน 2563

เรื่อง ขอให้ดำเนินการปล่อยตัวผู้ต้องขังเพื่อความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดโควิด19

เรียน นายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

โดยที่ไวรัสโควิด19 ได้แพร่ระบาดอย่างร้ายแรง จนทำให้รัฐบาลต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน มีการกำหนดมาตรการห้ามคนออกนอกบ้าน การปิดเมืองบางพื้นที่ การงดการรวมกลุ่มของคนจำนวนมาก แนะนำให้ประชาชนอยู่กับบ้าน การสวมหน้ากากอนามัย และให้ประชาชนเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) เพื่อลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ แต่มาตรการการอยู่รวมกลุ่มกัน หรือให้เว้นระยะห่างทางสังคมไม่สามารถนำมาใช้สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ เนื่องจากปัจจุบันมีผู้ต้องขังทั้งประเทศ จำนวน 377,769 คน ซึ่งเกินความจุเรือนจำอยู่กว่า 123,000 คน เป็นสภาวะคนล้นคุก กระทั่งกรมราชทัณฑ์ได้ออกมาตรการป้องกัน การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ในเรือนจำต่าง ๆ คือ การงดเว้นการเยี่ยม การงดเว้นการนำผู้ต้องขังออกไปทำงานภายนอกเรือนจำ การงดเว้นการให้บุคคลภายนอกเข้ามาทำกิจกรรมภายในเรือนจำ การคัดกรองผู้ต้องขังเข้าใหม่ การให้ผู้ต้องขังสวมหน้ากาก และล้างมือเป็นประจำ ดังที่ทราบทั่วกันนั้น

สมาคมนิติสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) เห็นว่าการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด19 ได้กลายเป็นภัยคุกคามต่อชีวิตของคนไทยหรือของคนทั่วโลก และเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินต่อความอยู่รอดของมนุษย์ และเห็นว่าสิทธิการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลทุกคนตามข้อที่ 12 แห่งกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยรัฐมีหน้าที่ในการป้องกันภัยคุกคามด้านสาธารณสุขที่สามารถคาดการณ์ได้และให้การรักษายาบาลแก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ อีกทั้งรัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 47 วรรคแรก กำหนดว่าบุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐ วรรคสาม กำหนดว่าบุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งยังกำหนดหน้าที่รัฐตามมาตรา 55 ว่า รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคและส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หลักสิทธิการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพดังกล่าวคุ้มครองบุคคลทุกคน แม้บุคคลที่ถูกจำกัดอิสรภาพ เช่น ผู้ต้องขัง ซึ่งสอดคล้องหลักมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (ข้อกำหนดเนลสันแมนเดลลา) ที่กำหนดว่า "...ผู้ต้องขังควรได้รับการบริการด้านสุขภาพตามมาตรฐานเช่นเดียวกับที่รัฐจัดให้กับประชาชนทั่วไป และจะต้องสามารถเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพที่จำเป็นโดยไม่คิดมูลค่า และไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งสถานภาพด้านกฎหมาย"

จดหมายเปิดผนึกของสมาคมนิติสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) เรียกร้องนายกฯ ให้ออกคำสั่งปล่อยตัวผู้ต้องขังเพื่อความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเน้นคดีลหุโทษ คนแก่

## ผู้ป่วย และหญิงมีครรภ์

“ผู้ที่สมควรได้รับการปล่อยตัวต้องไม่ใช่ผู้ต้องขังคดีร้ายแรง ความประพฤติโทษคงเหลือ ตลอดจนภาวะความเสี่ยงด้านสุขภาพ โดยใช้หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรการต่างๆ ที่เหมาะสม อาทิ การปล่อยตัวก่อนกำหนด การพักโทษ การปล่อยตัวชั่วคราว และการเปลี่ยนโทษจำคุกที่เหลือเป็นการควบคุมตัวที่บ้าน” จดหมายระบุ

โดย สสส. เสนอว่า ผู้ต้องขังที่ควรได้รับการปล่อยตัว ได้แก่ 1. ผู้ต้องขังระหว่างที่คดียังไม่เสร็จเด็ดขาด ประกอบด้วย ผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการสอบสวน การไต่สวนพิจารณา รวมทั้งผู้ถูกกักกันและผู้ต้องกักขัง 2. ผู้ต้องขังที่อายุมากกว่า 60 ปี 3. ผู้ต้องขังที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจเรื้อรังและโรคมะเร็ง 4. ผู้ต้องขังหญิงมีครรภ์ 5. ผู้ต้องขังที่เหลือโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีลงไป 6. ผู้ต้องขังกลุ่มอื่นๆ ที่มีความผิดไม่ร้ายแรง และ 7. ผู้ต้องขังคดีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสาธารณะและผู้ต้องขังคดีที่มีสาเหตุทางการเมือง

ทั้งนี้มีองค์กรที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนร่วมลงชื่อกับสมาคมเพื่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) อีก 14 องค์กร ได้แก่ 1. ASEAN Parliamentarians for Human Rights (APHR) 2. Fairy Tale 3. Fortify Rights 4. International Federation for Human Rights (FIDH) 5. Human Rights Watch (HRW) 6. โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน (iLaw) 7. Manushya Foundation 8. Protection International 9. ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน (TLHR) 10. Working Group for Political Prisoners (Thailand) 11. มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (มพส.) 12. มูลนิธิผสานวัฒนธรรม (CrCF) 13. มูลนิธิสันติภาพและวัฒนธรรม และ 14. สมาคมนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน (สนส.)